

Календарно-тематичне планування

2022-2023 навчальний рік

Географія 11 клас: Географічний простір Землі (35 год; 1 год на тиждень)

К-ть год	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Орієнтований зміст теми	Дата
1		Вступ	
	Знаннєвий компонент: <i>називає об'єкт дослідження та структурні компоненти географії;</i> <i>пояснює значення поняття «геосистема».</i> Діяльнісний компонент: <i>розділняє рівні геосистем;</i> <i>визначає причини та наслідки природних і суспільних процесів.</i> Оцінно-ціннісний компонент: <i>висловлює судження щодо пізнавальної та конструктивної ролі географії</i>	1. Географія як система наук. Об'єкт дослідження географії. Поняття «геосистема». Рівні геосистем. Пізнавальна та конструктивна роль географії	
5		Розділ I. Топографія та картографія	
3		Тема 1. Топографія	
	Знаннєвий компонент: <i>називає елементи топографічної карти;</i> <i>знає основні умовні позначення топографічних карт.</i> Діяльнісний компонент: <i>розділняє географічні та прямокутні координати точок, види масштабу, азимута;</i> <i>визначає за топографічною картою географічний і магнітний азимути, географічні та прямокутні координати точок, абсолютну і відносну висоту місцевості, падіння річки, масштаб плану і карти за прямокутною сіткою;</i> <i>читає топографічні карти, плани міст, схеми руху транспорту;</i> <i>розвізнає на місцевості об'єкти, зображені на топографічній карті;</i> <i>описує за топографічною картою рельєф ділянки місцевості;</i> <i>уміє орієнтуватися на місцевості за допомогою топографічної карти, плану;</i> <i>розв'язує задачі за топографічною картою.</i> Ціннісний компонент: <i>оцінює значення топографічних карт у побуті та господарській діяльності;</i> <i>робить висновки щодо актуальності знань і навичок роботи з топографічною картою</i>	2. Топографічна карта: проекція, розграфлення. Географічні і прямокутні координати. Прямокутна (кілометрова) сітка. Основні умовні позначення топографічних карт для зображення об'єктів місцевості та рельєфу. 3. Вимірювання на топографічній карті за масштабом і кілометровою сіткою. Використання азимутів. Плани населених пунктів. Практичне використання топографічних карт, планів. 4. Практичні роботи 1. Визначення на топографічній карті географічних (з точністю до секунд) та прямокутних координат окремих точок, географічних та магнітних азимутів, абсолютних та відносних висот точок, падіння річки. 2. Читання схем руху транспорту свого міста (обласного центру)	
2		Тема 2. Картографія	
	Знаннєвий компонент: <i>називає елементи карт;</i> <i>пояснює основні картографічні поняття і терміни, відмінності різних видів масштабу, картографічних проекцій;</i> <i>знає, де розміщені на електронному глобусі Україна, своя область і свій населений пункт;</i> <i>наводить приклади використання ГІС.</i> Діяльнісний компонент:	5. Сучасні картографічні твори. Математична основа карт. Способи картографічного зображення об'єктів і явищ на загальногеографічних та тематичних картах. Сутність генералізації. 6. Електронні карти та глобуси. Картографічні інтернет-джерела. Навігаційні карти.	

	<p><i>розділена</i> види карт за просторовим охопленням, масштабом, змістом; <i>порівнює</i> форми й площини материків на картах світу, побудованих у різних проекціях; <i>визначає за картами об'єкти</i>, напрямки, відстані, географічні координати; <i>застосовує</i> сучасні навігаційні системи на практиці; <i>уміє користуватися</i> навчальними картами й атласами, картографічними інтернет-джерелами.</p> <p>Ціннісний компонент: <i>оцінює</i> практичне значення географічних карт, географічних інформаційних систем</p>	<p>Географічні інформаційні системи (ГІС), дистанційне зондування Землі, сфери їх практичного застосування.</p> <p>Практичні роботи 3. Визначення за градусною сіткою географічних координат точок, азимутів, відстаней у градусах і кілометрах між точками на різних за просторовим охопленням картах.</p> <p>Орієнтовні теми для досліджень (на вибір)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення оптимального маршруту руху між визначними об'єктами свого району за допомогою навігаційної карти своєї області. 2. Сфери використання даних дистанційного зондування Землі 	
12	Розділ II. Загальні закономірності географічної оболонки Землі		
1	Тема 1. Географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети		
	<p>Знаннєвий компонент: <i>називає</i> види рухів Землі, параметри та наслідки осьового й орбітального рухів планети; <i>розділена</i> на схемах руху Землі точки сонцестоянь і рівнодення; <i>знає</i> межі поясів освітленості, види часу.</p> <p>Діяльнісний компонент: <i>установлює</i> послідовність зміни пір року у Північній та Південній півкулі, причини зміни пір року; <i>використовує</i> знання про силу Коріоліса для пояснення причин формування пасатів, циклонів та антициклонів, течій; <i>розв'язує задачі</i> на визначення місцевого і поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: <i>оцінює</i> пізнавальну та конструктивну роль знань про рухи Землі</p>	<p>7. Геоїд. Показники руху Землі навколо своєї осі. Добова ритміка в географічній оболонці. Основні види часу. Визначення місцевого та поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного. Пояси освітленості на Землі. Сила Коріоліса. Змінюваність висоти Сонця над горизонтом та тривалості світлового дня.</p> <p>Орбітальний рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Причини зміни пір року. Зміна пір року у Північній та Південній півкулях.</p> <p>Дослідження</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделювання природних явищ на Землі у дні рівноденсь та сонцестоянь. 2. Прояви сили Коріоліса на річках своєї місцевості 	
1	Тема 2. Географічна оболонка Землі		
	<p>Знаннєвий компонент: пояснює зміст поняття «антропосфера»; наводить приклади прояву основних закономірностей географічної оболонки.</p> <p>Діяльнісний компонент: розрізняє складові географічної оболонки; характеризує сучасний етап розвитку географічної оболонки.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: розуміє значення географічних знань для збереження навколошнього середовища</p>	<p>8. Склад, межі та будова географічної оболонки.</p> <p>Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропосфера.</p>	
3	Тема 3. Геологічне середовище людства		

	<p>Знаннєвий компонент: називає складові літосфери, структурні елементи літосферних плит; пояснює поняття «геологічне середовище людства», механізми руху літосферних плит, виникнення землетрусів, вулканів, зсуvin, формування рельєфу; формулює закономірності поширення форм рельєфу, мінеральних ресурсів.</p> <p>Діяльнісний компонент: визначає тектонічні структури за формами рельєфу і основними видами корисних копалин (на основі тематичних і комплексних карт); обґруntовує розташування основних форм рельєфу на материках, в океанах, на території України; порівнює тектонічну будову, рельєф, корисні копалини материків, їх частин; характеризує процеси в надрах і на поверхні Землі, їхні наслідки; використовує тектонічну карту для визначення ступеня загрози сейсмічних явищ на материках і території України;</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: визначає рівень безпеки проживання в районах з різною інтенсивністю вулканічних, сейсмічних, гравітаційних явищ; робить висновки про вплив геологічних процесів і рельєфу на розміщення населення, господарську діяльність; оцінює наслідки загострення ресурсної проблеми на планеті</p>	<p>9. Властивості літосфери. Поняття «геологічне середовище людства». Тектоніка літосферних плит. Процеси в надрах і на поверхні Землі, їхні наслідки. Небезпека вулканічних, сейсмічних, гравітаційних (зсуvinих) процесів.</p> <p>10. Рельєф. Тектонічні структури та пов'язані з ними форми рельєфу. Вплив рельєфу на розселення населення, розвиток і розташування окремих виробництв.</p> <p>Ресурсні властивості літосфери. Гірські породи та закономірності їх поширення.</p> <p>11. Мінеральні ресурси як чинник розташування видобувних і матеріало-, паливомістких виробництв.</p> <p>Забезпеченість мінеральними ресурсами.</p> <p>Вплив людини на літосферу. Глобальна ресурсна проблема людства.</p> <p>Практична робота 4. Встановлення за тематичними картами материків та України зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення, розташуванням видобувних, матеріало-, паливомістких виробництв.</p> <p>Дослідження 1. Причини заселення схилів вулканів.</p> <p>2. Сучасні вимоги до будівництва у районах з високою сейсмічністю</p>	
--	---	--	--

3

Тема 4. Атмосфера та системи Землі

	<p>Знаннєвий компонент: називає складники атмосфери, кліматотвірні чинники й типи клімату; наводить приклади взаємодії атмосфери з літосфорою, гідросфорою, біосфорою.</p> <p>Діяльнісний компонент: читає синоптичні та кліматичні карти, графіки зміни (добової, місячної, річної) температури повітря, діаграми хмарності та розподілу опадів, рози вітрів; розрізняє погоду під час проходження циклону, антициклону, холодного і теплого атмосферних фронтів; пояснює механізм утворення глобальних і місцевих систем потоків у тропосфері; визначає типи клімату за кліматограмами; встановлює сукупність чинників, що формують клімат певної місцевості; характеризує типи клімату;</p>	<p>12. Сонячно-земні взаємодії. Сонячне випромінювання, відмінності випромінювання і поглинання тепла повітрям, поверхнею гірських порід і води.</p> <p>Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади.</p> <p>Погода. Синоптичні карти.</p> <p>13. Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматограмами. Вплив атмосфери на літосферу: вивітрювання, рельєфоутворення. Кліматичні умови як чинник розселення і розташування</p>	
--	--	---	--

	<p><i>порівнює</i> клімат окремих регіонів на материках і території України; <i>обґруntовує</i> вплив агрокліматичних ресурсів на спеціалізацію рослинництва.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент:</p> <p><i>оцінює</i> ресурсні властивості атмосфери, рівень безпеки проживання в районах поширення атмосферних стихійних явищ; <i>усвідомлює</i> загрози кліматичних змін і забруднення атмосфери; <i>пропонує</i> способи розв'язування проблеми глобального потепління</p>	<p>виробництва та інфраструктурних об'єктів.</p> <p>14. Ресурсний потенціал атмосфери. Енергетичні кліматичні ресурси як чинник розвитку відновлюваної <i>львої</i> енергетики. Агрокліматичні ресурси та їх вплив на спеціалізацію сільського господарства. Стихійні атмосферні явища, їх прогнозування та засоби протидії. Кліматичні зміни на планеті.</p> <p>Практична робота 5. Визначення середніх температур та амплітуди їх коливань за добу, місяць, рік. Аналіз рози вітрів.</p> <p>Дослідження 1. Ресурсний потенціал атмосфери своєї місцевості та приклади його використання.</p> <p>2. Система протидії засухам у своїй місцевості</p>	
--	--	---	--

2

Тема 5. Гідросфера та системи Землі

	<p>Знаннєвий компонент:</p> <p><i>називає</i> складові Світового океану, найбільші гідрографічні об'єкти материків, України;</p> <p><i>формулює</i> залежність між тектонічною, геологічною будовою, рельєфом, кліматом і водами суходолу;</p> <p><i>знає</i> формулу обрахунку показника забезпеченості водними ресурсами.</p> <p>Діяльнісний компонент:</p> <p><i>розділена</i> на контурних картах різного масштабу частини Світового океану, найбільші річки, озера;</p> <p><i>класифікує</i> річки, озера, болота, льдовики за різними критеріями;</p> <p><i>складає</i> характеристику вод певного регіону (країни) та України;</p> <p><i>порівнює</i> водозабезпеченість окремих регіонів світу, України;</p> <p><i>аналізує</i> систему течій у Світовому океані, густоту і конфігурацію річкової мережі території, режим річок;</p> <p><i>установлює</i> взаємозв'язок між літосферою, атмосферою,</p>	<p>15. Запаси води на Землі. Світовий океан та його складові.</p> <p>Вплив процесів у літосфері на природу океанів. Роль океанів у формуванні гірських порід і рельєфу узбережжя.</p> <p>Вплив атмосферних процесів (явищ) на Світовий океан. Роль Світового океану у формуванні глобальних і місцевих систем повітряних потоків у нижніх шарах тропосфери.</p> <p>Ресурсний потенціал Світового океану та вплив людства на стан океанічних вод, запаси мінеральних, біологічних ресурсів.</p> <p>Води суходолу, чинники їх нерівномірного розподілу на материках та по території України. Взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу і річкової мережі території. Вплив геологічних процесів на формування озер, пластів підземних вод. Взаємозв'язок клімату і вод суходолу.</p> <p>16. Прісна вода як ресурс і чинник розміщення населення та виробництва.</p> <p>Мінеральні й термальні води: поширення, використання.</p> <p>Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Чинники дефіциту води. Сучасні</p>	
--	---	--	--

	<p>гідросферою на прикладі окремих ландшафтів своєї місцевості; використовує фізичні й топографічні карти для характеристики гідрографічних об'єктів; застосовує гідрографічні поняття для опису (характеристики) водних об'єктів; розв'язує задачі на визначення показника водозабезпеченості території.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: <i>оцінює</i> ресурси Світового океану та прісних вод на суходолі, вплив запасів водних ресурсів на розташування водомістких виробництв; <i>визначає</i> рівень безпеки проживання на узбережжях океанів, в районах поширення катастрофічних паводків, повеней, карсту; <i>усвідомлює</i> загрози забруднення вод Світового океану і суходолу, вплив якості води на здоров'я людей; <i>пропонує</i> способи розв'язання проблеми забруднення річок і водойм своєї місцевості</p>	<p>системи очищення води. Оприснення морської води</p> <p>Практична робота 6. Складання та аналіз схеми системи течій у Світовому океані; порівняння впливу холодної та теплої океанічних течій на клімат одного з материків.</p> <p>Дослідження 1. Система протидії паводкам, повеням, селям і лавинам в окремих районах України.</p> <p>2. Карстовий рельєф як приклад взаємодії геосфер.</p> <p>3. Прозорість води у річці (озері, ставку): від чого залежить і чому змінюється?</p>	
2	Тема 6. Біосфера та системи Землі		
	<p>Знаннєвий компонент: <i>називає</i> складові біосфери, типи ґрунтів, ґрунтотвірні чинники; <i>наводить приклади</i> взаємодії біосфери з літосферою, атмосферою, гідросферою.</p> <p>Діяльнісний компонент: <i>читає</i> карти природних зон, ґрунтів; <i>розділяє</i> типи ґрунтів за основними характеристиками; <i>визначає</i> природні зони за основними типами ґрунтів, типовими рослинами і тваринами; <i>встановлює</i> сукупність чинників, що формують ґрунти, рослинність і тваринний світ певної місцевості; <i>характеризує</i> типи ґрунтів, природні зони;</p>	<p>17. Біосфера та її складові. Закономірності поширення живих організмів на суходолі і в океанах. Природні чинники формування ареалів поширення рослин і тварин. Біологічні ресурси.</p> <p>18. Роль живих організмів у формуванні ґрунтів. Ґрунт – «дзеркало» ландшафту. Типи ґрунтів. Вплив ґрунтів на спеціалізацію господарства регіону, країни. Природні зони. Порівняння карт ґрунтів і природних зон світу та України.</p> <p>Дослідження</p> <p>1. Деградовані ґрунти: причини і перспективи використання.</p>	

	<p><i>обґрунтовує</i> вплив ґрунтів на спеціалізацію рослинництва;</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: <i>оцінює</i> ресурсні властивості біосфери;</p> <p><i>визначає</i> рівень безпеки проживання в районах поширення отруйних рослин, окремих видів хижих та отруйних тварин;</p> <p><i>усвідомлює</i> загрози зменшення біорізно-маніття, виснаження, забруднення ґрунтів.</p> <p><i>пропонує</i> способи збереження родючості ґрунтів, видового складу рослинності і тваринного світу</p>	<p>2. Чинники порушення широтної зональності на материках та території України</p>	
--	--	--	--

4	8	Розділ III. Загальні суспільно-географічні закономірності світу	
4.1	1	Тема 1. Географічний простір	
		<p>Знаннєвий компонент: <i>формулює</i> визначення понять «географічний простір», «світосистема»;</p> <p><i>називає</i> підсистеми світосистеми;</p> <p>Діяльнісний компонент: <i>складає</i> схему світосистеми;</p> <p><i>характеризує</i> географічний простір;</p> <p><i>обґрунтовує</i> роль географічного простору у світосистемі;</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: <i>усвідомлює</i> глобальну єдність у системі «суспільство – природа»</p>	<p>19. Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство – природа».</p> <p>Функціонально-компонентний склад світосистеми: демографо-екологічна, економічна, інформаційно-технологічна, соціально-культурна, політична підсистеми.</p> <p>Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики</p>
4.2	2	Тема 2. Демографічні процеси у світосистемі	
		<p>Знаннєвий компонент: <i>формулює</i> поняття «демографічний перехід», «демографічне старіння»;</p> <p><i>знає</i> фази демографічного переходу;</p> <p><i>пояснює</i> причини демографічних явищ, просторові відмінності показників природного й механічного руху, вплив конфесійної, етнічної,</p>	<p>20. Динаміка чисельності населення світу.</p> <p>Природні, соціальні, економічні й екологічні чинники та просторові особливості природного руху населення у світі.</p> <p>Демографічний перехід, його фази.</p> <p>Статево-вікова, шлюбно-сімейна структура населення. Демографічне старіння населення.</p> <p>Характеристика демографічної ситуації в країнах за статево-віковими пірамідами.</p> <p>Особливості демографічної політики у країнах з різним типом відтворення.</p>

	<p>соціальної структури населення на процеси відтворення і міграції; наводить приклади країн з різними типами відтворення населення.</p> <p>Діяльнісний компонент: розпізнає за статево-віковими пірамідами країни різних типів відтворення населення; характеризує фази демографічного переходу; читає карти населення; обчислює демографічні показники; аналізує текстові, картографічні і статистичні матеріали з метою порівняння процесів відтворення населення; установлює просторові відмінності демографічних процесів за картами; обґруntовує особливості перебігу демографічних процесів у країнах з різним рівнем економічного розвитку; прогнозує зміни чисельності населення, статевої та вікової структури на основі аналізу статево-вікових пірамід.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: усвідомлює взаємозв'язок демографічних процесів та рівня соціально-економічного розвитку країни; висловлює судження щодо ефективності економічних, адміністративно-правових та виховних заходів демографічної політики; робить висновки про важливість демографічних прогнозів</p>	<p>21. Міграції, їх показники, чинники та вплив на відтворення населення і його перерозподіл у світі. Просторові тенденції міграційних процесів. Якість життя як чинник природного і механічного руху населення. Демографічні чинники розвитку економіки та спеціалізації країн. Демографічні прогнози.</p> <p>Практична робота</p> <p>7. Обчислення показників народжуваності, смертності, природного та механічного приросту населення країни за статистичними даними.</p> <p>Дослідження</p> <p>1. Уплив старіння населення на місце країни в міжнародному поділі праці.</p> <p>2. Працемісткі виробництва густозаселених регіонів світу.</p> <p>3. Екологічні та соціальні проблеми густозаселених регіонів світу</p>
--	---	---

4.3 4 Тема 3. Глобальна економіка

	<p>Знаннєвий компонент:</p>	<p>22. Поняття «глобальна економіка». Світовий ринок технологій, патентів і ліцензій, інформаційно-технологічних послуг.</p>
--	------------------------------------	--

	<p><i>формулює поняття «глобальна економіка», «глобальні ланцюги доданої вартості»; називає складові міжнародної науково-технологічної сфери, системи виробництва, міжнародної валюто-фінансова системи, сучасних транспортно-логістичних систем, форми світового ринку;</i></p> <p><i>наводить приклади міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва;</i></p> <p>Діяльнісний компонент:</p> <p><i>розділяє національні та інтернаціональні форми виробництва;</i></p> <p><i>характеризує особливості глобальних ланцюгів доданої вартості в металургії, автомобілебудуванні, електронних виробництвах, фармацевтиці, легкій промисловості;</i></p> <p><i>порівнює економічні вигоди форм участі країн у міжнародній кооперації, ланцюгах доданої вартості;</i></p> <p><i>установлює домінуючі чинники розвитку і розміщення виробництв у країнах і регіонах;</i></p> <p><i>визначає роль транснаціональних корпорацій та вільних економічних зон у функціонуванні глобальної економіки;</i></p> <p><i>уміє знаходити інформацію про сучасний стан окремих виробництв і ринків;</i></p> <p><i>аналізує текстові, картографічні й статистичні матеріали з метою визначення особливостей і закономірностей просторової організації складників світової</i></p>	<p>Система виробництва. Географічність міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва. Роль транснаціональних корпорацій та вільних економічних зон у функціонуванні глобальної економіки. Глобальні ланцюги доданої вартості. Міжнародний ринок товарів: сутність, інфраструктура, ціноутворення.</p> <p>23. Виробництво сільськогосподарської продукції у світі: природні, соціальні, економічні чинники, особливості просторової організації.</p> <p>Видобування й споживання паливних мінеральних ресурсів, глобальні ринки вугілля, нафти й природного газу.</p> <p>24. Глобальні ланцюги доданої вартості у виробництві чорних металів, алюмінію, міді; чинники та форми спеціалізації країн. Сучасна географія виробництва транспортних засобів, електроніки, фармацевтичної продукції, чинники участі національних економік у глобальних ланцюгах доданої вартості.</p> <p>Виробництво текстилю, одягу, взуття: сучасна просторова організація, чинники міжнародної спеціалізації.</p> <p>25. Сучасні транспортно-логістичні системи та інформаційно-комунікаційні мережі як інфраструктурний каркас глобальної економіки.</p> <p>Світовий ринок інвестицій і фінансів. Туризм. Формування «інформаційного суспільства».</p> <p>Практична робота</p> <p>8. Позначення на контурній карті (знаками руху) глобальних ланцюгів доданої вартості «видобування алюмінієвої сировини – виробництво глинозему – виробництво первинного алюмінію – споживання алюмінію».</p> <p>Дослідження</p> <p>1. Світовий ринок патентів: лідери й аутсайдери.</p> <p>2. Роль транснаціональних компаній у розвитку машинобудівних та хімічних виробництв в Україні</p>
--	--	---

		<p>економіки та місця в ній національних економік і транснаціональних компаній; розробляє просторові моделі світового господарства.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент:</p> <p>оцінює перспективи включення національних виробників у глобальні ланцюги доданої вартості; висловлює судження щодо процесу формування інформаційного суспільства; робить висновки щодо змін світових ринків у період глобалізації</p>	
4.4	1	Тема 5. Політична географія та geopolітика	
		<p>Знаннєвий компонент: формулює поняття «територіально-політична система»; наводить приклади застосування різновидів «сили» (економічної, мілітарної, «м'якої» або «смарт-сили») в geopolітичних протистояннях.</p> <p>Діяльнісний компонент: розділняє зовнішню і внутрішню політику, різновиди «сили», територіально-політичні системи національного і наддержавного рівнів.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: усвідомлює взаємозв'язок і політичні взаємодії територій і географічних місць в геопросторі</p>	<p>26. Географічні складники політичної географії: географічний простір, території, географічні місця. Політичні складники: політичні інституції, політичні відносини, «сила». Територіально-політичні системи національного і наддержавного рівнів. Геополітика, її складові Зовнішня та внутрішня геополітика. Геополітика «сили». Різновиди «сили». Взаємозв'язок між національними та geopolітичними інтересами держави</p>
5	8	Розділ IV. Суспільна географія України	
5.1	1	Тема 1. Українська держава	
		<p>Знаннєвий компонент: називає і показує на карті країни-сусіди України.</p> <p>Діяльнісний компонент: характеризує політико-географічне положення України на глобальному, регіональному, локальному рівнях; вирізняє спільні кордони України з політичними та економічними партнерами, з країнами інших політичних та економічних блоків; визначає проблеми адміністративно-територіального устрою України.</p> <p>Оцінно-ціннісний компонент: висловлює судження щодо впливу політико-географічного положення на економічний розвиток України, її місце в Європі та світі</p>	<p>27. Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусідське. Політико-економічна оцінка державного кордону України. Реформування адміністративно-територіального устрою України.</p> <p>Дослідження 1. Вплив війни в Україні на «безпекову архітектуру» в Європі.</p>
5.2	1	Тема 2. Населення України	
		<p>Знаннєвий компонент: знає кількість населення України та особливості її динаміки; називає основні просторові закономірності демографічних процесів і розселення населення в Україні; пояснює особливості демографічної ситуації в країні, урбанізаційних процесів.</p>	<p>28. Кількість населення України. Відтворення населення: показники та природні, соціальні, економічні чинники народжуваності й смертності, їх просторові відмінності. Особливості вікового і статевого складу населення України.</p>

		<p>Діяльнісний компонент: характеризує природний і механічний рух населення, статево-вікову структуру; уміє знаходити й добирати статистичні матеріали на сайті Державної служби статистики України; аналізує статистичні й картографічні матеріали про населення; розрізняє якість життя у великих і малих, монофункціональних і багатофункціональних містах; прогнозує вплив системи розселення на розміщення виробництва та соціальної інфраструктури.</p> <p>Оцінно-циннісний компонент: усвідомлює значимість якості трудових ресурсів для економічного зростання країни</p>	<p>Міграційні процеси в Україні. Біженці та тимчасово переміщені особи. Українці на світовому і регіональному ринку праці. Демографічна політика в Україні. Система розселення. Міські агломерації, урбанізація, субурбанизація і джентрифікація. Особливості сільських населених пунктів.</p> <p>Практична робота 9. Аналіз картограм народжуваності, смертності, природного приrostу, густоти населення, урбанізації в Україні.</p> <p>Дослідження 1. Сучасна географія трудової еміграції з України. 2. Соціальні проблеми монофункціональних міст</p>
5.3	6	Тема 3. Економіка України в міжнародному поділі праці	
		<p>Знаннєвий компонент: називає показники суспільно-економічного розвитку держави; знає і розуміє особливості секторальної та територіальної структури економіки, суть глобальної стратегії сталого (збалансованого) розвитку, основні положення стратегії збалансованого розвитку України; пояснює актуальність стратегії збалансованого розвитку для світу й України.</p> <p>Діяльнісний компонент: аналізує секторальну структуру та регіональні відмінності господарства; характеризує чинники, що зумовили розвиток в Україні окремих виробництв товарів і послуг; визначає сучасні риси національного господарства, місце України на світових товарних ринках, чинники міжнародної спеціалізації країни; використовує поняття «додана вартість», «собівартість», «ефективність», «прибутковість», «конкурентні переваги», «міжнародна кооперація», «попит», «пропозиція», «ринкова ціна» тощо для обґрунтування міжнародної спеціалізації України на світових ринках товарів і послуг; вміє застосовувати тематичні карти та статистичну інформацію для ілюстрації описів, характеристик, висновків; розробляє схеми ланцюгів доданої вартості.</p> <p>Оцінно-циннісний компонент: робить висновки про оптимізацію структури економіки України та її міжнародної спеціалізації; оцінює територіальну структуру господарства країни за екологічними, соціальними, економічними критеріями; висловлює власні судження щодо конкурентних переваг і перспектив розвитку окремих виробництв в Україні; оцінює прояви глобальних викликів в Україні; критично ставиться до дій, проектів, що нехтують глобальними викликами</p>	<p>29. Сучасні риси національної економіки України. Конкурентні переваги України на світових ринках сільськогосподарської продукції, рудної сировини і металів.</p> <p>Сучасні тенденції та регіональні відмінності розвитку енергетики в Україні.</p> <p>30. Замкнутий технологічний цикл розроблення і виробництва літаків в Україні, експорт та імпорт авіаракетної техніки. Виробництво автомобілів, індустрії сільськогосподарської техніки: тенденції розвитку, міжнародне кооперування.</p> <p>Місце України в глобальних ланцюгах доданої вартості виробництва та реалізації електронної продукції.</p> <p>31. Виробництва фармацевтичної продукції та побутової хімії: чинники та особливості розташування підприємств.</p> <p>32. Особливості розвитку й просторової організації виробництва меблів, текстилю, одягу, взуття, продуктів харчування.</p> <p>33. Міжнародні транспортні коридори на території України.</p> <p>Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні. Ресурсний потенціал і перспективи розвитку рекреаційного комплексу в Україні.</p> <p>34. Місце України на світовому ринку інвестицій і запозичень. Транснаціональні фінансові корпорації (банки, фінансові компанії) в Україні. Сучасні форми просторової організації виробництва товарів і послуг в Україні. Досвід реалізації планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах та стратегія збалансованого розвитку України.</p> <p>35. Практична робота 10. Аналіз секторальної структури економіки України.</p> <p>Дослідження 1. Давальницька сировина у швейній індустрії України: позитивні й негативні аспекти для виробників і споживачів. 2. Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні: основні центри, компанії.</p> <p>3. Реалізація планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах: успіхи і прорахунки</p>